

Resebrev 23

Svarta Havet - Krim (Ukraina) - Yalta - BalACLava - Sevastopol

Juli 2003

Det är nu den nionde juli och vi startar vår seglats tvärs över Svarta Havet från Poyraz i Turkiet till Yalta på Krim i Ukraina. Vi var ensamma och framför oss hade vi 293 nm vatten. Vi fick sällskap med många fartyg i Bosporen men dom stack iväg åt olika håll och ingen skulle tydligen åt samma håll som vi. Det första dygnet fick vi en fin segling och vi sträckte upp bra i den västnordvästliga vinden. Vanligtvis ligger vinden mellan nord och nordost och vi hoppades att den inte skulle vrida över så att vi fick vinden rakt emot oss. Helt ensamma blev vi inte för vi fick sällskap av flera stim med delfiner. Här var dom nästan lika stora som dom på Atlanten och dom lekte i vårt bogsvall långa stunder. Det sista dygnet orkade inte vinden driva oss fram tillräckligt fort så vi tvingades att stötta med motorn. Efter femtio timmar siktade vi fastlandet och Yalta. Vi var nöjda med överseglingen för vi hade haft bra väder och ljumna nätter. Vi mötte inte någon båt på hela seglatsen.

Fantastiskt, nu var vi i Ukraina. Ett par sjömil utanför hamnen ropade vi upp Lebed på kanal 16 och bad om tillstånd att gå in, vilket vi fick efter att ha talat om att vi var en segelbåt Hokus Pokus med svensk flagga och att vi är 11,20 m långa. För säkerhets skull fick jag bokstavera namnet: Hotel Oscar Kilo Uniform Sierra, Papa Oscar Kilo Uniform Sierra, efter det: will you please repeat och jag fick ta det igen. Vi fick klartecken och gick in i hamnen på Yalta. Där låg Second Life och väntade på oss. Dom vinkade in oss vid sidan om dem och på kajen stod en stor delegation med uniformklädda män och kvinnor. Vi släppte ankaret och backade upp mot den höga kajen. Det var sjö inne i hamnen så vi fick förtöja med långa tampar iland. Bernt hjälpte oss att fästa våra förtöjningar iland. Under hela proceduren stod vår uppvaktning och väntade. Bernt sa att vi skulle använda agenten annars blev det problem. Jag tog mig iland via Filiokus och klättrade upp på kajen med hjälp av stora däck som hängde på kajkanten.

Efter att ha hälsat fick jag följa med in på agentens kontor. Massor med dokument skulle fyllas i. Först gav jag dem 4 crewlist. Detta räckte tydligen inte för dom kopierade två till. Sedan ville dom ha skeppsstämpel på, jag påpekade att dom redan var stämplade men dom vill ha stämpel i original. Vi var pålästa för man måste ha skeppsstämpel i dessa länder varför vi tidigare hade införskaffat en sådan. Jag hade naturligtvis stämpeln med mig så jag stämplade kopiorna. I rummet fanns en man från Healthcontrol, en kvinna från Immigration, en från portpolice, två från tullen, Harbourmaster och agenten. Jag förstod sedan varför vi var tvungna att använda agent, det var nämligen Harbourmasters fru som var agenten. Efter två och en halvtimme var proceduren klar och vi var 150\$ fattigare. Alla var mycket vänliga och hjälpsamma. Att skriva fel och stryka över gick inte utan jag fick ibland fylla i en ny blankett. Givetvis så var de flesta blanketterna på Ukrainska och dom gjorde en kladd som jag fick skriva av. Under tiden drack vi tea och hade det ”småmysigt”.

Ulla hade blivit lite orolig och trodde väl att jag var bortförd då det tog så lång tid. Bernt och Brit tröstade henne med lugnande drycker och berättade för henne att det tar så lång tid. Tre av myndighetspersonerna ville komma ombord och dom följde med till kajen. När dom förstod svårigheterna och inte minst en av dem som var kvinna, hon bar smal kjol och

högklackade skor. Dom avstod alla tre varför jag kunde klättra ned på Second Life och få min belöning. Vi fick en trevlig eftermiddag med Britt och Bernt. Second Life hade också övervintrat i Kemer. Dom hade seglat över några dygn tidigare tillsammans med Independence. Independence hade seglat vidare dagen innan för dom stod inte ut med rullningen inne i hamnen och en av deras förtöjningslinor hade ryckts av.

Vi lärde känna Alexander som är Ukrainare och inhyrd skeppare på en 35' motorbåt Natali som låg bredvid. Han pratade hygglig engelska och vi fick en hel del tips av honom. Vi gick iland och såg oss omkring i Yalta och åt en bit mat med Bernt och Brit. Dom berättade att dom ett par dagar tidigare hyrt en taxi för en dag av någon som Alexander kände och sett sig omkring vilket dom rekommenderade. Vi talade med Alexander om han kunde göra samma arrangemang för oss nästa dag. Klockan tio nästa morgon stod Vladimir på kajen och väntade på oss. Alexander förhandlade fram ett pris som vi accepterade och vi fick betala 100 Grivna (ca 150 svenska kronor) för 7 timmar. Vladimir fick en resrutt med sevärigheter av Alexander. Alla var nöjda och glada och Ulla och jag hoppade in i taxin och vi var iväg att utforska omgivningarna. Vladimir pratade en utmärkt Ukrainska men inte ett ord engelska eller tyska. Han berättade och gestikulerade och vi fick en massa information. Han pekade och sa samma sak flera gånger och ibland slank det ur honom något igenkännande ord på något språk och konstigt nog hängde vi med ganska bra. Han gav sig inte förrän vi visade att vi förstod. Han hade varit på sjön och seglat på en grekisk båt som maskinist. Vi passerade det ena sanatoriet efter det andra och det var olika yrkeskategorier som hade dessa. Inne i Yalta passerade vi många banker och han skakade varje gång på huvudet och sa banka banka banka no money.

Ibland blev vi oroliga för han tycktes visa mer intresse för vad vi passerade medan han gestikulerade och berättade än han gjorde för körningen. Ibland körde han lugnt och sansat för att senare trycka gasen i botten. Första målet var Alupka Mountain. Vi körde i cirklar upp för ett högt berg där det skulle vara en fantastisk utsikt över Svarta Havet. Dimman låg tät och Vladimir var ledsen över detta vilket han upprepade åtskilliga gånger. Vi kom upp för en smal väg och vi trixade oss mellan turistbussar som skulle samma väg som oss. Vi kom upp till utsiktsplatsen där det också ligger en gammal kyrka. Vi såg ingenting men vi kunde föreställa oss utsikten för vi var mycket högt upp. Vladimir köpte en present till Ulla. Det var ett glasunderlägg i ene vilket skulle vara bra att ha på kudden för då fick man inte huvudvärk. Här var ingen ide att stanna så vi fortsatte till The Church on the rock at Foros. Kyrkan ligger på en 400 meter hög klipphylla. Här kunde vi skönja utsikten och höra vågskvalpet mot klipporna. Kyrkan byggdes 1892 till minne av Kristi himmelfärd samt en tacksamhet till Gud för att Tsar Alexander den tredje med familj klarade sig helskinnade från en stor tågolycka på deras färd till S:t Petersburg. Strax nedanför ligger Gorbatjovs dacha där han var i husarrest när militären gjorde en kupp i Moskva. Tidningarna skrev att han var sjuk och fick vård. Nu används dachan som semesterresidens till Ukrainas president.

Nästa besök var Vorontsov Palace. Det byggdes av den välkända arkitekten Edward Blore, han har ritat delar av Buckingham Palace och Saint James Palace alltså helt i engelsk stil. Churchill och den brittiska kontingenten bodde här under Yalta konferensen 1945. Runt palatset finns det en enorm parkanläggning. Palatset har stora vackra salonger och en fin vinterträdgård med skulpturer. Count Mikhail Vorontsov som låtit uppföra palatset var en av Rysslands rikaste män och han var uppväxt och utbildades i England. Hans far var rysk ambassadör i över tjugo år. Ulla och jag intog lunch i denna anrika byggnad.

Vi fortsatte till Livadia Palace. Detta var sommarresidens till den siste ryske Tsaren Nikolai den andre Romanov. 1945 var det här som Yaltakonferensen ägde rum och Stalin, Churchill

och Roosevelt ritade upp den nya Europakartan. Även detta palats har enorma fina salar och en stor parkanläggning ned mot Svarta Havet. Vi fortsatte tillbaka mot Yalta och kördes omkring i omgivningarna. Sista aktiviteten var ett utsiktsberg där vi kunde se Yalta och hamnen nedanför oss. Vi kunde se att Hokus Pokus låg kvar i hamnen. Nu var vi tillbaka i hamnen och vårt hem efter en ansträngande dag med många intryck och hela tiden matade med information på Ukrainska. Vladimir pratade under hela dagen outröttligt och det var skönt att komma tillbaka till Hokus Pokus och ingredienserna till dagens middag som skulle intagas i stillhet ombord.

När vi åt vår middag i sittbrunnen hälsade skepparen på en jättestor motorbåt på oss. Vi bjöd ombord honom på en drink. Trip är American i 35 årsåldern och har jobbat ombord i 4 år som kapten på Galactica Plus som ägs av en av de rikaste i Ukraina. Han äger några oljefält enligt Trip. Trip var gift och hans hustru har tidigare också arbetat ombord men dom hade nu fått ett barn varför dom hade en lägenhet i Yalta. Vi fick nyttig information för vår vidare färd. När han kom iland ordnade han så vi fick el från deras koppling. När vi var iland passades båten av både Alexander och Trip med besättning. Vi fick också hjälp när det behövde förklaras för någon till exempel när vi skulle köpa diesel i dunk via taxi och fylla luft i dykartuberna.

Taxichauffören fick instruktioner vart han skulle köra. Vi åkte iväg till en dykarfirma och fyllde en tub vilket kostade 1 dollar. Sedan åkte vi till en bensinstation i andra ändan av stan som har diesel och jag fick fyllt våra tre dunkar med totalt 80 liter. Dieseln är oskattad och kostar knappt 2 kronor litern. Jag visade taxichauffören att binda ihop dunkarna. På tillbakavägen körde han som en biltjuv och bilen kastade i kurvorna. Givetvis så välte dunkarna. Han stannade och öppnade bagageluckan och där rann det diesel ur en dunk. Locket hade spruckit på en dunk. Den så tidigare glade taxichauffören var nu en arg och sur chaufför och jag förväntade mig problem. Han lyfte ur dunkarna och torkade, suckade och svor. Karl var kreativ för han lade en plastpåse mellan locket och dunken och skruvade på. Det luktade förskräckligt i bilen. Han hade några plommon i bagaget men dom slängde han in i buskarna. Sedan lyfte han in dunkarna i baksätet och pekade att jag skulle sätta mig där bak och hålla i dunkarna. Som tur var så var alla fönster nervevade så det luktade inte så mycket. Tro inte att han körde sakta, nej han körde lika vilt tillbaka. När vi äntligen kom fram gav jag rikligt med dricks och han lastade ur dunkarna och körde muttrande iväg.

Yalta är en fin och trevlig sommarstad. Det är mycket ryska och inhemska turister här. Vi hade gärna stannat kvar längre om inte hamnen hade varit så dålig. Det rullade hela tiden och det var obekvämt att komma ur och i Hokus Pokus då vi fick klättra på dom smutsiga gummidäcken. Vi bestämde oss för att tillsammans med Second Life gå vidare till Balaclava. Nu hade vi "bara" 31 distansminuter att gå. Vi lade till vid Golden Symbol Marina vid niotiden på kvällen. Balaclava var sedan ett par år helt stängt för besökare och då även för inhemska. Det var en rysk ubåtsbas och här reparerade man och laddade ubåtarna med atomtorpeder inne i en 1 kilometer lång bergtunnel. Ubåtarna körde in på ett ställe och ut på ett annat inne i hamnen. Under Krimkriget var det en viktig engelsk marinbas. Det är en helt skyddad naturhamn med berg runt. Om man inte vet var man skall gå in upptäcker man inte öppningen till hamnen. Direkt när man svänger in finns ubåtstunneln och det var 30 meter djupt i inloppet. Troligen kunde ubåtarna gå in i tunneln i undervattensläge. När vi kom in i hamnen såg vi resterna av en militärbas med en stor rostig förfallen docka, militärbyggnader, ett varv och ryska militärbåtar. Ryssarna har kvar en militärbas här. Vi lade till vid The Golden Symbol Marina vilket visade sig vara en bit kaj utan moorings. Vi blev anvisade en plats mellan Independence och Second Life.

På vägen till Balaclava såg vi The Swallow Nest, ett slott som ligger på en klippfylla. Det ser ut som ett Walt Disney slott. Slottet byggdes 1911 och skall vara en symbol för södra Krim. Slottet ses bäst från sjösidan och där var vi. Vi ropade vi upp Lebed om tillstånd att lämna Yalta och för att gå till Balaclava. Man måste hela tiden tala om när man skall lämna och att man har lämnat och vart vi skall gå trots att vi har tillstånd. Under resan blir man uppropad flera gånger och då går det till enligt följande. Lebed ropar på kanal 16 på VHF: Hokus Pokus, Hokus Pokus och vi svarar Hokus Pokus här, sedan frågar dom: Vad är namnet på båten? och vi svarar Hokus Pokus. Vilken är er position? Vilken flagg bär ni? och vart är ni på väg? För det mesta tar denna procedur 10 minuter för dom kan dålig engelska och vi får upprepa flera gånger och ibland bokstavera. Ofta är dom vänliga och önskar trevlig resa. Vi har fått den uppfattningen att dom tränar för ibland frågar dom väldigt ofta och vi förstår att dom inte alltid förstår vad vi säger. Då ber dom oss att ligga stand bye på VHF och efter en stund ropar någon annan upp och ställer samma frågor.

I Balaclava återupprepas en krånglig procedur med papper. Dom får några crewlist som dom skriver en massa obegripligt på och sedan stämplar. Vi får el kopplat och vi är nöjda och Hokus Pokus ligger tryggt som i en ankdamm. Vi samlas i en båt och dricker kaffe och vi riktigt känner atmosfären och tänker oss in i hur det såg ut för bara några år sedan då det sprudlade av militära aktiviteter. Nästa dag talade vi med chefen för marinan och han fixade så vi fick tillstånd att gå in i ubåtstunneln. Vi blev tillsagda att ta med ficklampor. Han tog täten och vi gick iväg till tunneln. Jag hade givetvis kameran med och förvillade mig som efterslänrare in på fel ställe och blev bryskt bortmotad. Jag var på väg in till den ryska basen. Väl framme öppnade en man porten till gångtunneln och vi var inne. Vi har sett krigsfilmer och det såg precis så ut fast det var tomt, mörkt och tyst. Hela tunneln kantades av längsgående bryggor på båda sidor. På sidorna fanns förrådsutrymmen och vi fick se var atomspetsarna förvarades. När ryssarna lämnade tog dom allt med sig. Elledningar och elcentraler och högspänningsrummen var plundrade på allt inklusive säkringar. Det fanns ett spår och vagnar där material transporterades. Vi lyste oss fram i cirka en kilometer och var sedan vid tunnelns mynning alltså vid infarten till hamnen. Det var en fantastisk upplevelse att promenera här som varit topphemligt område bara för några år sedan.

På vägen tillbaka gick jag fram till några män som satt vid ett bord och fikade. Dom pekade att jag skulle sätta mig ned och dom bjöd på något från en flaska och gav sig inte förrän jag druckit upp och skålat med dem. När jag druckit ur tackade jag och reste mig för att gå, men dom hällde upp ett drickglas till och drog tillbaka mig igen. Jag skålade med dem och tog en klunk men jag fick inte gå förrän jag hade druckit ur även detta glas. Det smakade förskräckligt men har man bara fått ned den första så går den andra lättare. Jag tror det var något hemskt inhemskt i butelj utan etikett. Dom frågade var båten låg men jag låtsades inte förstå för dom ville säkert komma och hälsa på och jag tror inte Ulla ville träffa mina nya kamrater.

På kvällen gick vi ut och åt på en liten restaurang i hamnen, (det finns bara hamnen). Dom flesta vi mötte verkade vara militärer eller hade med anläggningen att göra. Vi var från alla tre båtarna och vi fann ett ledigt bord. Att beställa kan ibland visa sig vara lite problematiskt och kan ta sin tid innan alla missförstånd är borttraderade, (tror man). Första missförståndet var att alla inte fick något att dricka, maten som några beställt fanns inte varför proceduren upprepades. Efter två timmar fick vi vår mat och då hade vi nästan glömt varför vi hade gått dit. Vid ett bord bredvid verkade det som något firades. Det var fyra militärer med flygfält på huvudena samt fyra damer. Den som var högst i grad alltså mest streck drack mest och fick ledas bort. Alla verkade nöjda och hade tydligen haft en trevlig afton.

Maten smakade bra och vi gick genom järnporten till The Golden Symbol Marina. På kajen mitt emot skulle det iordningställas ytterligare en marina. Det första tecknet var ett stort påbörjat kontorskomplex som bröt mot den i övriga förfallna hamnen. Nästa dag skulle eventuellt den Ukrainska presidenten besöka hamnen i sin yacht och då skulle vi inte få vara kvar. Vi bestämde oss för att segla vidare till Sevastopol. Vi gick till kontoret för att få vårt tillstånd och stämplade att lämna hamnen och att segla till Sevastopol. På grund av att presidenten var i faggorna måste vi ha lots som eskort på en av båtarna och han skulle dessutom sköta kontakten med Lebed under vägen. Vi var Hokus Pokus och Second Life. Vi hade bestämt oss för att besöka Russian Navy Yachtclub.

Det var inga problem att komma in i den lilla hamnen som ligger strax efter breakwaterpiren i Sevastopols mynning. Vi vinkades in på plats och besökte sedan kontrolltornet. Till våran förvåning behövdes inga papper eller crewlists här. Det fanns bara några få segelbåtar förutom massor med Optimister, Soling, Snipes, Five o Five och liknade båttyper. Här tränas bland annat dom ryska olympiaseglarna. Vi fick reda på att vi var den första svenska båten som besökt denna club. En yngre man som heter Pima, höll till på en gammal tvåmastad tjugometers segelbåt av stål, kunde lite engelska och han hjälpte oss. Han berättade att han var anställd för att sköta båten, dessutom skulle han hjälpa till när det kom gästande båtar. Pima berättade att båten tillhört Göring och att den beslagtogs av ryssarna i Tyskland efter kriget. Båten tillhör yachtklubben. Vi fick komma ombord och se oss omkring. En del av inredningen var i original bland annat kabyssen och toaletten inklusive toastol och sits. Jag provsatt och har nu suttit på samma wc stol som Göring men jag behöll byxorna på för jag ville inte vara för intim med den mannen.

I Sevastopol fanns tidigare hela den ryska Svarta HavsfloTTan och det var även tills för ett par år sedan förbjudet område. Ryssarna har fortfarande avtal med att finnas kvar här och dom har även kvar Yachtklubben. Hamnen är fortfarande en viktig marinbas för båda länderna och här finns massor med militärfartyg. Vi tog Pima med oss i gummibåten och han visade oss runt i en del av den stora hamnen och militärbåtarna. Yachtklubben ligger bra till och det tar bara femton minuter att gå till centrum av staden. Vi promenerade dit på kvällen tillsammans med Pima, Berndt och Brit och han visade oss hur vi skulle hitta de olika sevärdheterna. Sedan tog vi en öl på en servering.

Nästa morgon var det fullt av liv intill båten. Det var seglarskolans elever som badade och dom var många. Det dröjde inte länge förrän dom var ombord och använde Hokus Pokus som språngbräda. Dom tyckte det var särskilt roligt att göra så stora plask som möjligt så vi behövde inte tvätta båten.

En verklig sevärdhet i Sevastopol är Panorama som är ett museum från Krimkriget. I det enorma tornet har det byggts ett slagfält runt i trehundra sextio grader samt bakom var det målningar. Ögat blev lurat för det verkliga och målningen flöt samman så det ser ut som om man var mitt i kriget. Ljuset bakom skiftar så man upplever hela dygnet. Det var en verklig upplevelse. Efter att ha svakat oss efter promenaden på en servering besökte vi Delfinariet som ligger i hamnbassängen. Även detta var en lyckoträff. Vi fick beskåda en alldeles enorm uppvisning. Ett nummer med en säl var särskilt uppskattat. Det är svårt att fatta hur man kan dressera dessa djur att göra dessa konstver.

Vi besökte också ett gammalt Marinmuseum och givetvis marknaden där vi botaniserade och handlade ost, kött och grönsaker. Smöret var i lösvikt och vi fick provsmaka. När vi kom tillbaka till båten var det ett fullt ståhej runt och på Hokus Pokus. En flicka frågade om hon

fick titta i båten och vi sa ja. Hon frågade om kompisen också fick komma ombord och sedan var det kört för de ville de flesta barnen. Ett villkor var att dom inte var blöta. En blöt handduk betjänade 15 barn. Efter en stund vara det bara 6 barn kvar och dom var sugna på att få något att äta och dricka. Efter en liten stund hade vi slut på frukt, Coca Cola, mjölk och Frosted Flakes. En av flickorna pratade bra engelska för hon bodde i London. Pappan var engelsman och mamman ryska. Dom berättade att dom gick tre år i seglarskola som pågick året runt.

•
På vägen till centrum finns en speceriaffär och vi gick dit för att handla. Affären hade utökat sin service för det kom in gubbar och dom beställde vodka vilket serverades över disk i plastmugg. Man gör ju som seden bjuder så vi, Bernt, Brit, Ulla och jag köpte också varsin plastmugg. Det fanns inga stolar så vi skålade med varandra stående.

•
När vi bestämde oss för avsegling och skulle betala hamnavgiften fick vi reda på att hela hamnen var avstängd mellan nio och tolv på grund av övning inför den stora årliga militäruppvisningen som går av stapeln den sista helgen i juli. Det skall vara en enorm uppvisning men ligger lite fel i tiden för oss. Vi hade tur för plötsligt paraderade stora militärfartyg och vi satt på första parkett. Det gick en rad med fartyg ur hamnen och dom bar såväl Ukrainska som Ryska flaggor bredvid varandra och på samma höjd. Ut på breakwaterpiren körde 3 tunga tanks som sköt i tur och ordning några gånger. Vi fick hålla för öronen. Ett fartyg stannade upp, släppte ned en ramp föröver och ut körde tio amfibietanks ned i vattnet som körde mot oss. Tjugo meter från Hokus Pokus körde dom upp på en slip och förbi oss. Dom såg små ut i vattnet men när dom kom upp var det stora tanks. Klockan tolv är inte alltid tolv så vi blev kvar en natt till för vi hade en etapp på 36 sjömil till Yevpatoria och vi ville inte komma dit i mörker.

•
Nu i skrivandets stund befinner vi oss i Constanta, Rumänien.

•
Med bästa seglarhälsningar

•
Ulla o Mats